

Paramārthastava

Imn închinat Adevărului Suprem

compus de Ārya Nāgārjuna

Statuie care îl reprezintă pe Divinul Buddha așezat pe un tron de lotus

text și comentariu

Notă introductivă

Această lucrare se poate găsi la adresa web:

<http://www.AryaDharma.ro>

(click pentru a o vizita)

Pe acest site veți găsi multe traduceri ale unor texte esențiale din Buddha-Dharma, atât Sutre (discursuri sau învățăături ale Divinului Buddha) cât și tratate fundamentale derivate din aceste Sutre, adnotate sau comentate, după caz.

Toate textele de pe site (inclusiv acest text) sunt disponibile gratuit, se pot descărca gratuit, se pot folosi în mod gratuit, se pot tipări, și se pot distribui ca fișiere sau ca documente tipărite, oricui doriți, dacă și numai dacă nu faceți nicio modificare asupra lor, și dacă și numai dacă le oferiți celorlalți în mod gratuit.

În caz contrar, toate drepturile sunt rezervate.

Dacă aveți nevoie de alte drepturi, de alte formate ale textelor sau de alte variante ale lor, vă rugăm să luați legătura cu noi.

Traducere, prefață, introducere, comentarii, note, îngrijire: Alin Tocaciu

Versiunea: decembrie 2019

Prin virtutea meritelor acumulate prin a traduce, a corecta, a adnota, a comenta, a publica și a răspândi această lucrare, fie ca toate ființele să atingă Trezirea Perfectă.

Prefață

Titlul în limba sanscrită al acestei opere este *Paramārthastava*, și înseamnă aproximativ „Imn închinat Adevărului Ultim”. Așadar, este un imn închinat întruchipării adevărului ultim, adică Divinului Buddha Śakyamuni, și tuturor Buddhașilor în general.

Această lucrare face parte din colecția de Imnuri, și prin ea Ārya Nāgārjuna descrie starea de Buddha, în termeni cât mai accesibili.

La sfârșitul textului puteți găsi un dicționar care cuprinde cel puțin o parte dintre termenii folosiți în acesta. Dacă aveți nevoie de un dicționar mai cuprinzător, îl puteți găsi în „Discursul despre perfecțiunea înțelepciunii (Prajñāpāramitā Sutra) în 8.000 de versete” sau în „Ghirlanda de nestemate (Ratnāvalī)” a lui Ārya Nāgārjuna, de pe aceeași pagină web cu acest text.

Pentru a ușura înțelegerea acestor învățături profunde am adăugat note explicative și am realizat și un comentariu destul de cuprinzător. Bineînțeles, comentariul nu are profunzimea învățăturilor, însă vă poate ajuta în lămurirea unor noțiuni, și conține și informații suplimentare despre Dharma în general.

Pe aceeași pagină web puteți găsi atât versiunea fără comentariu cât și cea cu comentariu. Vă recomand ca mai întâi să citiți de câteva ori versiunea fără comentariu, pentru a vă construi propria înțelegere directă a textului, și abia apoi să citiți comentariile, dacă doriți clarificări suplimentare care v-ar putea ajuta la aprofundarea înțelegerii lucrării.

Textul

1.

**Cum pot să te laud,
Divinule [Buddha] care nu ai apărut,
Care nu te afli nicăieri,
Și care ești dincolo de orice comparație lumească,
Dincolo de calea cuvintelor?**

Deși Ārya Nāgārjuna a compus un imn închinat Divinului Buddha, el începe prin a ne reaminti faptul că Tathāgata este complet în afara razei de acțiune a oricăror noțiuni (cuvinte, comparații, idei), că nu este existent în realitate, că este non-apariție.

2.

**Totuși, recurgând la convențiile lumești,
Îmi voi omagia Maestrul, cu devoțiune,
Deși Tu ești accesibil [numai] în sensul realității.**

La fel ca în cazul Dharmei, exprimarea se va face folosind convențiile lumii, pentru a fi înțeleasă de ființe. Maestrul, Buddha, este Realitate, care este inaccesibilă imaginației.

3.

**Din moment ce nu are loc apariție cu existență proprie,
Nu are loc nici apariție a ta, Divinule,
Și nici venire și nici plecare.
Îți aduc omagii Ție, cel lipsit de orice esență.**

„Lipsit de orice esență” este sinonim cu „lipsit de existență inherentă”.

4.

**Nu ești nici existent și nici non-existent,
Nici destructibil și nici etern,
Nici permanent și nici nepermanent.
Îți aduc omagii Ție, cel lipsit de dualitate.**

5.

**Nicio culoare nu se poate percepe în Tine,
Nici roșu, nici verde, nici albastru,
Nici galben, nici negru și nici alb.
Îți aduc omagii Ție, cel lipsit de culoare.**

6.

**Nu ești nici mare și nici mic, nici lung și nici rotund;
Ai atins o stare lipsită de orice măsură, și fără nicio limită.
Îți aduc omagii Ție, Cel Nelimitat.**

7.

**(Nu ești) nici aproape și nici departe,
Nici în spațiu și nici pe Pământ,
Nici în Samsara și nici în Nirvana.
Îți aduc omagii Ție, cel care nu ești nicăieri.**

8.

**Nu sălășluiești în dharme,
Ci ai plecat în Tărâmul Absolutului,
Și ai atins profunzimea extremă, sublimă.
Îți aduc omagii Ție, cel profund.**

9.

**Lăudat astfel, fii omagiat!
Dar ai fost cu adevărat lăudat?
Din moment ce toate dharmele sunt vide,
Cine este lăudat, și de către cine este lăudat?**

Divinul Buddha, Ārya Nāgārjuna, lauda, imnul, nu sunt produceri, sunt descriptibile numai ca fiind dharme lipsite de orice esență, simple percepții, imaginare, simple suprapuneri.

10.

**Cine te poate lăuda pe Tine,
Cel lipsit de naștere și de distrugere,
Pentru care nu există nici mijloc și nici sfârșit,
Nici percepție și nici perceptibil?**

11.

**Prin a-l lăuda pe cel care nici nu a venit și nici nu a plecat,
Pe Tathāgata, care este lipsit de orice plecare,
Datorită acestui merit,
Fie ca lumea să urmeze Calea Celui-Bine-Plecat.**

Tathāgata înseamnă „Bine Plecat”, plecat în mod corect, sau bine venit, venid în mod corect, așa cum ar trebui să plece sau să vină, și de aici jocul de cuvinte din primele două rânduri.

Acesta este versetul final, prin care Ārya Nagarjuna dedică meritele acumulate datorită compunerii acestui imn.

Dicționar de termeni

BUDDHA. „Cel Trezit”. Cel care s-a Trezit la Realitate. Termen folosit atât pentru ființa cel mai recent Trezită pe această planetă (Buddha istoric, adică Gautama Siddhartha, numit și Śākyamuni, adică înțeleptul clanului Śākya), cât și pentru orice alte ființe care au ajuns la aceeași stare, la aceeași realizare, despre care se afirmă în Prajñāpāramitā Sutra că sunt într-un număr „infini”. Numit și „Tathāgata”, „Buddha”, „Jina”, „Conducătorul Caravanei”, etc. În traducere se mai folosesc și „Divinul”, „Împlinitul”, „Realizatul”, „Trezitul”, „Nobilul”, „Desăvârșitul”.

DHARMA. 1) Realitatea unică, finală, fundamentală; 2) un eveniment esențialmente real, sau un adevăr; 3) ca reflectat în viață: dreptate, virtute; 4) dacă este scris cu majusculă, învățătura lui Buddha: Doctrină, Scriptură, Adevăr; se referă la învățăturile Buddhiste în general sau, în funcție de context, la o anumită învățătură în particular; unii traducători se referă la acestea ca fiind „doctrina buddhistă”, termen ce sugerează însă îngustime și rigiditate și de aceea în traducere se folosesc alternativ cele două cuvinte, doctrină și învățătură; 5) obiect al celui de-al șaselea organ de simț (al minții); 6) în general, orice entitate perceptibilă sau conceptibilă: fenomen, ființă, obiect, noțiune, însușire, concept, idee, parte, stare, etc.

DIVIN (*bhagavan*). Un epitet al lui Buddha. De asemenea „Cel Binecuvântat”.

NIRVANA. „Încetare”, „stingere”. Calm liniștit, sublim, existență reală, nedistorsionată.

PARINIRVANA. NIRVANA completă, finală, fără rămășițe.

SAMSARA. Cuvânt din limba sanscrită care înseamnă „rătăcire”. Este folosit de către Buddha pentru a descrie rătăcirea ființelor în ciclul renașterilor și morților. Existență ciclică. Potrivit semnificației sale, nu este un „drum” urmat, ci o rătăcire fără o direcție precisă și fără un scop precis. Existența condiționată a vieții obișnuite în care suferința apare deoarece ființa încă are ignoranță, atașare și agresiune (cele trei otrăvuri). Eliberarea, sau Trezirea, sau Iluminarea sunt cuvintele folosite pentru a indica starea de oprire a acestui ciclu care, în absența realizării naturii adevărate a tuturor fenomenelor aparente, continuă la nesfârșit.

TATHĀGATA (*tathā-gata* sau *tathā-āgata*). Un titlu al lui Buddha, însemnând fie „Astfel-Plecat”, fie „Astfel-Venit”.

TREZIRE, COMPLETĂ (*anuttara-samyak-sambodhi*). Literalmente, cea mai corectă și mai perfectă Trezire. Caracteristică numai Buddhașilor. Scopul Mahāyāna, care înlocuiește scopul Nirvānei private, personale, a Arhaților. Tradusă în literatura occidentală și prin cuvântul „Iluminare”. Sensul cuvântului sanscrit „bodhi” este trezire sau înflorire completă, adică de trezire din iluzie, din

vis, la Realitate, la Adevăr, și respectiv de înflorire sau dezvoltare completă a tuturor calităților posibile. „Iluminare” poate presupune ca sens și o sursă „exterioară” de „lumină”, și ca cineva să fie „iluminat” în mod pasiv, printr-un fel de grație divină, însă nu acesta este sensul în Buddhism, care este non-teist.

Cuprins

Notă introductivă.....	1
Prefață.....	2
Textul	3
Dicționar de termeni.....	6
Cuprins	8